

Koncepcja funkcjonowania

MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

im. Juliusza Ligonia

w Świętochłowicach

aspekty marketingowe, prawne i finansowe

Autorka opracowania:

mgr Katarzyna Lazaj

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Instytucje Kultury – wykładnia prawna	3
3. Miejska Biblioteka Publiczna - stan prawny.....	4
4. Misja Miejskiej Biblioteki Publicznej w Świętochłowicach	4
5. Omówienie bieżącej działalności MBP	6
6. Rola i funkcje MBP w Świętochłowicach	6
7. Strategia rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej.....	10
8. Główne działania marketingowe	11
9. Propozycje działalności kulturalnej Miejskiej Biblioteki Publicznej.....	13
10. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	15
11. Promocja oferty kulturalnej MBP	15
12. Komputeryzacja MBP w Świętochłowicach	18
13. Źródła finansowania Miejskiej Biblioteki Publicznej.....	18
14. Struktura organizacyjna instytucji kultury – Miejskiej Biblioteki Publicznej	21
Podsumowanie	23

1. Wprowadzenie

Biblioteki publiczne w Polsce to sieć 7 638 placówek bibliotecznych wraz z filiami.

Tematem niniejszego opracowania jest przedstawienie koncepcji działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej w Świętochłowicach jako samorządowej instytucji kultury.

Miejska Biblioteka Publiczna w Świętochłowicach jest instytucją kultury działającą w obrębie krajowej sieci bibliotecznej. Organizatorem Biblioteki jest Gmina Świętochłowice. Nadzór merytoryczny nad Biblioteką sprawuje Biblioteka Śląska w Katowicach. Biblioteka działa od 1948 roku. Obecnie w jej skład wchodzi sześć placówek.

Niniejsze opracowanie prezentuje wzorzec uwzględniający aspekty prawne, finansowe, organizacyjne i merytoryczne funkcjonowania tego typu instytucji.

2. Instytucje Kultury – wykładnia prawna

Działalność gmin i powiatów w zakresie kultury, jako zadanie własne jednostek samorządu terytorialnego o charakterze obowiązkowym, została uregulowana ustawą z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Jednostka samorządu terytorialnego będąca organizatorem instytucji kultury zapewnia takiej instytucji środki niezbędne do prowadzenia działalności kulturalnej oraz do utrzymania obiektu, w którym ta działalność jest prowadzona (art. 12).

Zaś zgodnie z art. 14 instytucja kultury z chwilą wpisu do rejestru uzyskuje odrębną od samorządu osobowość prawną i prowadzi samodzielną gospodarkę finansową (art. 27).

Samodzielność instytucji kultury jako osoby prawnej, oznacza m.in. że organizator nie może w sposób dowolny samodzielnie modyfikować zakresu działalności instytucji kultury, nie może decydować według jakich zasad taka instytucja będzie działała oraz według jakich reguł instytucja będzie prowadziła swoją gospodarkę finansową.

Instytucja kultury, jako osoba prawna jest całkowicie odrębnym w stosunku do gminy podmiotem prawa, z własnym majątkiem, środkami trwałymi, przychodami oraz kosztami, samodzielnie gospodarującą w ramach posiadanych środków (art.27.1 i art.28.1)

3. Miejska Biblioteka Publiczna - stan prawny

Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Ligonía w Świętochłowicach rozpoczęła swoją działalność 4 maja 1948 roku. 21.09.1992 została wpisana do Rejestru Instytucji Kultury w Dziale III. Obecnie działa w oparciu o Statut stanowiący załącznik do Uchwały Rady Miasta w Świętochłowicach nr XLIX/385/21 z dnia 28 października 2021 roku.

Statut nadany przez Organizatora ma wiodące znaczenie dla instytucji kultury. Określa : nazwę, teren działania i siedzibę instytucji, zakres działalności, organy zarządzające o doradcze oraz sposób ich powoływania, sposób uzyskiwania środków finansowych, zasady dokonywania zmian statutowych.

Instytucja działa w oparciu o Regulamin Organizacyjny z 2020 roku zatwierdzony przez dyrektora MBP, którego integralną częścią jest schemat organizacyjny określający przydział obowiązków i kompetencji na poszczególnych stanowiskach.

4. Misja Miejskiej Biblioteki Publicznej w Świętochłowicach

Priorytetem przy tworzeniu koncepcji działania instytucji kultury jest wyznaczenie jej misji. Misja nazywana również „credo firmy” przedstawia długookresową wizję instytucji z perspektywy tego, do czego ona zmierza i komu ma służyć. Jej sformułowanie jest istotne z punktu widzenia adresatów zewnętrznych (np. klientów, sponsorów, ogółu społeczeństwa) oraz wewnętrznych (pracowników merytoryczno – programowych oraz administracyjnych).

Misja instytucji kultury winna korespondować z ogólną misją propagowania Kultury ustaloną przez publiczny organ założycielski na drodze prawnej. Powinna uwzględniać także czynnik tradycji panujący na danym terytorium.

W kontekście rozwoju społecznego – gospodarczego Świętochłowic ważne są działania Instytucji w następujących obszarach:

1. Szerokiej informacji o działaniach i wydarzeniach kulturalnych.
2. Marketingu i promocji działalności kulturalnej.
3. Współtworzenia marki i wzrostu atrakcyjności Miasta.
4. Pełnienia funkcji ośrodka integracji społecznej.
5. Kreowanie kultury śląskiej i lokalnej tożsamości kulturowej.

Należy wyróżnić następujące elementy misji Biblioteki:

- Nadrzędny cel istnienia np. polityka kulturalna lub artystyczna, główne procesy związane z wdrażaniem, w tym zakres lub zasięg działalności kulturalnej
- Rynek docelowy np. rodzaj odbiorców/publiczności, ale też potencjalnych sponsorów i darczyńców, których instytucja chciałaby pozyskać
- Filozofia, czyli system wartości i przekonań ukierunkowujących strategię i politykę instytucji

- Wizja wyjaśniająca gdzie instytucja zmierza i jak widzi siebie w przyszłości (w odniesieniu do celu, rynków docelowych, aktywów i zasobów)
- Misja uwarunkowana jest pięcioma elementami : historią, bieżącymi preferencjami organizatora, otoczeniem rynkowym, zasobami i aktywami oraz unikalnym charakterem wyróżniającą instytucję na tle o podobnym profilu

Długookresowa wizja działania Miejskiej Biblioteki Publicznej w połączeniu z nadrzędnymi elementami misji powinny zostać omówione i ujęte w opracowanej „Strategii Rozwoju Świętochłowic” do roku 2030.

Należy uwzględnić w niej priorytetowe cele strategiczne polegające na wspomaganie i integrowaniu kulturotwórczych przedsięwzięć na terenie całych Świętochłowic według przedstawionej poniżej listy.

Cel strategiczny I : PODNIESIENIE ŚWIADOMOŚCI KULTURALNEJ

Priorytet I.1 : Przygotowanie społeczności do uczestnictwa w kulturze.

Priorytet I.2 : Podniesienie poziomu kadr zarządzających kulturą.

Cel strategiczny II : ZWIĘKSZANIE UDZIAŁU KULTURY W ŻYCIU SPOŁECZNYM

Priorytet II.1 : Zwiększenie grupy osób korzystających z Biblioteki.

Priorytet II.2 : Reorganizacja istniejących instytucji kultury.

Priorytet II.3 : Tworzenie atrakcyjnych dla odbiorcy wydarzeń kulturalnych.

Priorytet II.4 : Wymiana kulturalna z partnerskimi powiatami i gminami.

Priorytet II.5 : Polepszenie systemu informacji o kulturze i promocji wydarzeń kulturalnych.

Priorytet II.6 : Wspieranie ruchu amatorskiego i lokalnych organizacji pozarządowych.

Cel strategiczny III : KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISK KULTURALNYCH

Priorytet III.1 : Wspieranie lokalnych środowisk twórczych.

Priorytet III.2 : Kształtowanie estetyki otoczenia.

Misja Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Juliusza Ligonia w Świętochłowicach :

„Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Ligonia w Świętochłowicach kształtuje swój uniwersalny księgozbiór w oparciu o zapotrzebowanie społeczności lokalnej. Jest otwarta na implementację nowych technologii realizując założenia rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Buduje pozytywny wizerunek dzięki zaangażowaniu osób w niej pracujących. Poprzez swoją aktywną działalność wpisuje się w mapę kulturalną miasta”.

5. Omówienie bieżącej działalności MBP

Na sieć placówek MBP składa się z 6 agend :

- 1. Biblioteka Centralna**
Ul. Plebiscytowa 3.
- 2. Filia 1**
ul. Chorzowska 37.
- 3. Filia nr 2**
Ul. Łagiewnicka 55.
- 4. Filia nr 4**
Ul. R. Dmowskiego 21/23.
- 5. Filia nr 5**
Ul. Krauzego 1.
- 6. Filia nr 6**
Ul. Chrobrego 4 (tymczasowa lokalizacja)

Placówki te opierają swoją działalność głównie na rozpowszechnianiu czytelnictwa poprzez m.in. prowadzenie stałych zajęć oraz spotkań dla dzieci i młodzieży a także dorosłych (w tym seniorów). Są to m.in.: spotkania Klubu Dobrego Słowa, biblioteczne warsztaty rękodzieła, zajęcia z bajkoterapii dla młodzieży, lekcje biblioteczne, koncerty, spotkania autorskie,

6. Rola i funkcje MBP w Świętochłowicach

Samorządowe instytucje kultury są niezależnymi podmiotami publicznymi oraz jednocześnie samorządowymi jednostkami organizacyjnymi. Z perspektywy samorządu są one platformami do realizacji lokalnej polityki kulturalnej wyznaczonej przez samorząd. Taką rolę powinna spełniać MBP będąca przedmiotem niniejszego opracowania.

W kontekście rozwoju społeczno – kulturalnego miasta instytucja powinna pełnić funkcję upowszechniania kultury i zapewnienia aktywnego udziału w kulturze mieszkańców miasta.

Miejska Biblioteka Publiczna powinna odgrywać wiodącą rolę w organizacji życia kulturalnego w mieście poprzez współpracę ze wszystkimi podmiotami działającymi w sferze kultury, również z lokalnymi twórcami i organizacjami pozarządowymi z terenu miasta. Oferta kulturalna MBP powinna poszerzać i uzupełniać działalność tych placówek o takie formy jak : seminaria, szkolenia, warsztaty, festiwale, konkursy, przeglądy.

Podstawowe funkcje biblioteki publicznej to :

- zaspokajanie potrzeb czytelniczych, informacyjnych
- upowszechnienie czytelnictwa
- kształtowanie kultury czytelniczej
- organizowanie form pracy kulturalnej, rozrywki i rekreacji
- uzupełnienie działalności innych rodzajów bibliotek
- popularyzacja zbiorów i usług w środowisku - stosowanie marketingu, promowanie swego działania

W dobie ekspansji technologii informatycznej, Miejska Biblioteka Publiczna powinna spełniać funkcję instytucji szeroko animującą działalność kulturalną poprzez :

- prowadzenie profesjonalnej działalności edukacyjno – kulturalnej dla najbardziej uzdolnionej młodzieży, wyłonionej spośród uczestników zajęć kulturalnych z poszczególnych placówek, mającej na celu dalsze podnoszenie ich umiejętności,
- organizowanie imprez i wydarzeń kulturalnych skierowanych do szerokiej rzeszy mieszkańców miasta,
- organizowanie imprez plenerowych w poszczególnych dzielnicach miasta,
- organizowanie imprez w ramach turystyki kulturowej,

Celem realizacji tych zadań konieczne jest stworzenie nowej formuły funkcjonowania instytucji.

Zmiana koncepcji funkcjonowania i propozycje nowych form działalności wymagają podjęcia szeregu działań i analizy wielu czynników, takich jak :

1. Lokalizacja i warunki lokalowe placówek.
2. Wyposażenie.
3. Środki finansowe na działalność merytoryczną.
4. Zasoby ludzkie.
5. Działalność merytoryczna.

Właściwa analiza wymienionych powyżej czynników wymaga gruntownych przemyśleń. Ta przedstawiona powyżej stanowi jedynie próbę odpowiedzi na temat funkcjonowania przedmiotowej instytucji. Zawiera również propozycję doraźnych działań mających na celu poprawę działalności tej instytucji.

a. Lokalizacja i warunki lokalowe.

Biblioteka Centralna – Placówka zlokalizowana w dzielnicy ZGODA na ul. Plebiscytowej 3. MBP wynajmuje pomieszczenia z Powiatowego Urzędu Pracy. Cały obiekt jest po remoncie oddany do użytku w 2018 r., nowocześnie wyposażony. Posiada salę audiowizualną ,która maksymalnie może pomieścić ok. 30 osób

Filia nr 1 – Placówka usytuowana w bardzo dobrej lokalizacji w dzielnicy Piaśniki. Budynek jest wolnostojący. Został przekazany w 2012 r. MBP w trwały zarząd. Został kompleksowo wyremontowany. Dysponuje salą na 100 osób, wyposażoną w wysokiej klasy sprzęt audiowizualny oraz nagłaśniający. Ze względu na warunki lokalowe jest to placówka z największym potencjałem.

Filia nr 2 – Placówka zlokalizowana w dzielnicy CHROPACZÓW na ul. Łagiewnickiej 55. MBP wynajmuje pomieszczenia ze Spółdzielni Mieszkaniowej. Stan techniczny budynku oraz instalacji wymaga gruntownego remontu. W budynku są bariery architektoniczne uniemożliwiające korzystanie z Biblioteki osobom z niepełnosprawnościami. MBP pozyskała środki z programu INFRASTRUKUTURA BIBLIOTEK 2021 – 2025 i obecnie realizuje projekt: „Adaptacja pomieszczeń w budynku przy ul. Łagiewnickiej 34 na potrzeby Filii nr 2 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Juliusza Ligonia w Świętochłowicach”, który pozwoli na poprawę warunków lokalowych oraz likwidację barier architektonicznych dla użytkowników. Planowane otwarcie Filii nr 2 w nowej lokalizacji przy ul. Łagiewnickiej 34 ma nastąpić 01.01.2026.

Filia nr 4 – Filia zlokalizowana w dzielnicy KOREA na ul. Romana Dmowskiego 21/23. MBP wynajmuje pomieszczenia z Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Lokalowej. Filia stanowi dosyć ważne miejsce upowszechniania kultury w dzielnicy, która jest dosyć oddalona od Centrum a także innych placówek bibliotecznych. W przyszłym roku planuje się odświeżenie pomieszczeń tj. malowanie.

Filia nr 5 – Filia jest zlokalizowana na obrzeżach dzielnicy ZGODA na ul. Krauzego 1. MBP wynajmuje niewielkie dwa pomieszczenia z Centrum Kultury Śląskiej. Stan techniczny pomieszczeń nie jest zadowalający jak i całego obiektu CKŚ, który wymaga remontu. Między innymi w związku z tym, że Biblioteka Centralna oraz Filia nr 5 są zlokalizowane obecnie w jednej dzielnicy 20 czerwca br. Rada Miejska w Świętochłowicach podjęła uchwałę nr III/17/24 o zamiarze połączenia funkcji Filii nr 5 z Filią nr 4. Połączenie planowane jest na 01.01.2025 r.

Filia nr 6 – Filia nr 6 zlokalizowana była w dzielnicy LIPINY na ul. Chorzowskiej 73 w CKŚ GROTA . Jest to najprężniej działająca placówka spośród tych mniejszych w sieci. Jednak z uwagi na planowany remont budynku CKŚ, Filię czasowo przeniesiono do szkoły podstawowej nr 19 na ul. Chrobrego 4 także w dzielnicy Lipiny. Dzielnica jest specyficznym miejscem na mapie miasta. Tutaj szczególnie ważne jest upowszechnianie kultury aby wyeliminować wykluczenie społeczne mieszkańców. Dlatego Gmina rozpoczęła remont GROTY gdzie również zaplanowała piękną, funkcjonalną filię biblioteczną.

b. Wyposażenie

W obecnych czasach, aby zachęcić mieszkańców do korzystania z ofert Instytucji Kultury, konieczne jest posiadanie przez nie nowoczesnej infrastruktury oraz sprzętu.

Wyposażenie MBP znacznie odbiega od obowiązujących standardów. Sprzęt komputerowy wymaga sukcesywnej wymiany. Biblioteka regularnie aplikuje do kolejnych edycji programu : „ Kraszewski. Komputery dla bibliotek”. Obecnie nie może ubiegać się o to dofinansowanie gdyż otrzymała dotację z programu INFRASTRUKTURA BIBLIOTEK 2021 – 2025, który realizuje.

Środki finansowe na działalność merytoryczną.

Aspekty finansowe działalności zostały omówione w rozdziale 12. **Źródła finansowania MBP.**

c. Zasoby ludzkie

Celem poprawy efektywności funkcjonowania MBP należy wprowadzić nowe metody zarządzania tą instytucją opierające się na współczesnych koncepcjach zarządzania polegających m.in. na :

- Zwiększeniu autonomii, samodzielności i odpowiedzialności pracowników,
- Nauczenia pracowników samodzielnej pracy,
- Podwyższeniu kompetencji pracowników,
- Wprowadzeniu motywacyjnego systemu nagradzania,

Wprowadzenie w życie powyższych koncepcji powinno nakłonić zatrudnionych pracowników do przyjęcia aktywnej postawy i zwiększenia ich kreatywności. Takie rozwiązania dają również szansę tym osobom, które chcą mieć w pracy możliwość realizacji swoich pomysłów zawodowych i wykorzystania posiadanej wiedzy i doświadczenia.

Realizując możliwość podniesienia kwalifikacji zawodowych zatrudnionych pracowników i obniżenia kosztów zatrudnienia warto skorzystać ze środków pomocowych jakie można uzyskać między innymi poprzez:

1. Organizację szkoleń dla osób 45+ z Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Szkolenie takie jest skierowane do osób powyżej 45 roku życia, celem podniesienia ich kwalifikacji na potrzeby pracodawcy. Instytucja taka jak MBP może uzyskać dofinansowanie w wysokości 80%. Istotne jest również to, iż koszty takich szkoleń nie obciążają miejscowego Urzędu Pracy.
2. Dotacje ze środków unijnych na szkolenia zawodowe w zakresie zarządzania projektami unijnymi.
3. Pomoc Urzędu Pracy w pozyskaniu pracowników w ramach robót publicznych oraz staży.

7. Strategia rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej

Świętochłowice to miasto na prawach powiatu, jest jednym z centralnych ośrodków konurbacji górnośląskiej o bogatej historii i kulturze. Obecnie Świętochłowice składają się z 6 dzielnic.

Oferta kulturalna Miejskiej Biblioteki Publicznej powinna uwzględniać wszelkie formy animacji życia kulturalnego służące popularyzacji kultury śląskiej i promocji Świętochłowic. Konieczne jest jednak prowadzenie działalności kulturalnej zgodnie z potrzebami współczesnej Instytucji Kultury. W dobie XXI wieku wiele miast w naszym kraju, celem wyeksponowania swojego wizerunku, wybiera promocję poprzez kulturę. Miasto Świętochłowice posiada potencjał i może również podążać w tym kierunku.

Współcześnie wydarzenia kulturalne, sportowe i gospodarcze stają się ważnymi czynnikami rozwoju miast zarówno na rynku krajowym, jak i międzynarodowym. Współczesne miasto nie musi mieć szczególnych zabytków kulturowych aby przyciągnąć mieszkańców i turystów, gdyż coraz częściej o atrakcyjności miasta decydują organizowane wydarzenia kulturalne. Dlatego też poszczególne miasta konkurują o pozyskanie dużych wydarzeń kulturalnych. Bardzo często same angażują się w rozwój infrastruktury, budując bądź modernizując swoje Instytucje Kultury. Często miasta z myślą o wydarzeniach kulturalnych organizują także przestrzeń miejską (parki, place, amfiteatry). Inwestując w wydarzenia kulturalne, miasta traktują je, jako ważne narzędzie promocji i kreowania swojego wizerunku.

Celem wybrania jak najbardziej efektywnej formy działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej należy stworzyć strategię jej funkcjonowania.

Strategia taka powinna składać się z następujących elementów:

1. Koncepcji marketingowej.
2. Analizy SWOT.
3. Koncepcji działalności kulturalnej.

Dopiero w oparciu o powyższe składniki należy stworzyć strukturę organizacyjną instytucji, regulamin wewnętrzny oraz budżet.

a. Koncepcja marketingowa

Działalność Instytucji powinna być oparta na strategii marketingowej.

Wśród czynników wpływających na potrzebę wdrażania marketingu przez instytucje świadczące usługi kulturalne w szczególności wskazać należy na:

- Zmiany modelu finansowania kultury,
- Umiędzynarodowienie obiegu kultury,
- Konieczność zwiększenia aktywności kulturalnej Polaków,
- Potrzebę wykreowania modelu spędzania czasu wolnego polegającego na obcowaniu z kulturą,
- Rosnące zainteresowanie kulturą jako czynnikiem rozwoju społeczno - gospodarczego.

Marketingowe zarządzanie instytucjami świadczącymi usługi kulturalne nie może odbywać także w oderwaniu od rozwoju technologii informatycznej, który stwarza nowe możliwości w zakresie kreacji usług, ich dystrybucji oraz komunikacji z odbiorcami. Przyczynia się ono również do zwiększenia aktywności konsumenta kultury i umożliwia wymianę ról między twórcą a odbiorcą.

Rozpatrywanie problemów sprzedaży w konwencji marketingowej odbywa się nierozdzielnie przez pryzmat strategii: produktu, dystrybucji, sprzedaży i cen. Rozwiązywanie problemów każdej z wymienionych strategii będzie specyficzne i zależne od charakteru usługi czy produktu.

Specyfika ta szczególnie dotyczy dóbr i twórczości kultury, które nie posiadają typowych cech towarów i usług, jakie są znane w praktyce marketingowej. Tworzenie usług kulturalnych zgodnie z rynkowymi kryteriami, a tym samym ułatwiający sprzedaż, jest możliwe tylko wówczas, gdy istnieje rynek kultury, podaż bliska równowagi rynkowej oraz odpowiedni popyt.

Obecnie na rynku kultury istnieje ogromna przewaga podaży nad popytem. Pomimo tego w tej sferze istnieje segment całkiem dobrze prosperujących usług, głównie w zakresie kultury masowej. Na takim rynku szczególnego znaczenia nabierają kryteria kształtowania oferty usług. Dlatego istotne jest stworzenie odpowiednich narzędzi do realizacji powyżej nakreślonych celów. Najlepsze efekty daje promocja poprzez:

1. Stronę internetową.
2. Portale społecznościowe (np. facebook).
3. Foldery, ulotki, plakaty.
4. Media (prasa, radio, telewizja).

Zadania powyższe można zrealizować w oparciu o przedstawioną poniżej strategię marketingową.

8. Główne działania marketingowe

1. Strategia Działań Marketingu Internetowego:
 - spójna koncepcja działań w social media (portale: facebook.pl: funpage, instagram, pinterest, google plus).
 - modernizacja serwisu internetowego (strona MBP)
 - nowa koncepcja kanału You Tube MBP – działania video-marketingowe
 - Tik Tok
 - Rozszerzenie współpracy z mediami
 - wzrost rozpoznawalności marki MBP w środowisku lokalnym
 - (CROSS-MARKETING) – tworzenie subproduktów
 - Kontynuacja promocji imprez: plakaty, banery, reklama w prasie, internecie, mediach społecznościowych, mailing, radio i TV

- Koordynacja kanałów dystrybucji informacji i dystrybucji materiałów reklamowych (współpraca ze szkołami, środowiskiem lokalnym, instytucjami z miasta i regionu)

a. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z tzw. heurystycznych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. Najczęściej jest stosowana, jako pierwsza faza planowania strategicznego.

Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych) :

1. S (Strengths) – mocne strony : wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obiektu.
2. W (Weaknesses) – słabe strony : wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obiektu.
3. O (Opportunities) – szanse: wszystko to, co stwarza szansę korzystnej zmiany dla analizowanego obiektu.
4. T (Threats) – zagrożenia: wszystko to, co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej dla analizowanego obiektu.

W niektórych wykładniach mówi się, że mocne i słabe strony to czynniki wewnętrzne a szanse i zagrożenia to czynniki zewnętrzne

W innej interpretacji : mocne i słabe strony to cechy stanu obecnego a szanse i zagrożenia to spodziewane zjawiska przyszłe.

Wreszcie u niektórych autorów: mocne i słabe strony to czynniki zależne od nas (te, na które mamy wpływ planistyczny i zarządczy), a szanse i zagrożenia to czynniki obiektywne, na które nie mamy bezpośredniego wpływu sprawczego.

W przyjętej tu wersji SWOT mocne (S) i słabe (W) strony dotyczą teraźniejszości, a szanse (O) i zagrożenia (T) dotyczą przyszłości.

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Profesjonalny poziom kadry zarządzającej i merytorycznej 2. Wysoki poziom wykształcenia pracowników połączony z bogatym doświadczeniem 3. Dobre warunki lokalowe 4. Unormowany stan prawny 5. Rozwinięte środowisko kulturalne 6. Rozwinięta sieć placówek 7. Zbiory dostosowane do potrzeb czytelników 8. Wolny dostęp do księgozbioru 9. Pozytywne nastawienie pracowników do zmian 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niska promocja 2. Ograniczona oferta kulturalna 3. Zbyt mała ilość komputerów dla użytkowników 4. Brak współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami kultury 5. Uzależnienie obecnego finansowania działalności merytorycznej od środków uzyskanych z dotacji podmiotowej 6. Brak alternatywnych źródeł finansowania 7. Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych

Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzące się relacje współpracy ze środowiskiem kultury miasta Świętochłowice 2. Wydłużenie godzin otwarcia 3. Zainteresowanie działalnością MBP lokalnej społeczności 4. Organizacja eventów plenerowych 5. Możliwość prowadzenia działalności edukacyjnej dla mieszkańców 6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi 7. Coraz wyższy poziom edukacji kulturalnej mieszkańców 8. Kompleksowa komputeryzacja usług bibliotecznych we wszystkich placówkach 9. Współpraca z władzami miasta dająca możliwość rozwoju instytucji – działania rzecznicze 10. Odpowiednie warunki lokalowe dla prowadzenia szerokiej działalności 11. DKK dla dzieci i młodzieży 12. Program Komputery dla Bibliotek 13. Udział w programie Kultura+ 14. Parasol licencyjny 15. Wypracowanie strategii promocji 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewiadomy wynik prowadzonych na nowo mechanizmów promocji instytucji 2. Niż demograficzny 3. Nieustabilizowana polityka finansowania kultury 4. Mały budżet na kulturę 5. Zmienność polityki kulturalnej 6. Promowanie kultury popularnej a nie wyższej 7. Obojętność na wartości kulturalne znaczącej części lokalnej społeczności, lokalny szowinizm 8. Brak środków na modernizację infrastruktury informatycznej 9. Brak remontów 10. Brak środków na zakup nowości czytelniczych 11. Rosnące koszty utrzymania 12. Brak mechanizmów motywowania pracowników 13. Ryzyko zmniejszenia liczby etatów

9. Propozycje działalności kulturalnej Miejskiej Biblioteki Publicznej

Korzystanie z oferty kulturalnej instytucji kultury bardzo często zależy od bliskości tej instytucji od potencjalnego odbiorcy. Miasto posiada pow. 13 km² i w każdej dzielnicy jest Biblioteka. Ten warunek jest spełniony w przypadku MBP w Świętochłowicach, gdyż instytucja posiada sieć sześciu (biblioteka centralna i 5 filii) placówek. Tak więc we wszystkich większych skupiskach mieszkańców jest agenda biblioteczna. Celem animacji życia kulturalnego w mieście MBP powinna prowadzić aktywną działalność w każdej dostępnej przestrzeni publicznej.

Celem osiągnięcia jak najlepszych efektów warto włączyć w organizację tych imprez inne podmioty działające w sferze kultury na terenie miasta.

Dobrze wypromowana i zorganizowana impreza daje następujące korzyści :

- Wzbudza zainteresowanie mediów przez co łatwiej pozyskać sponsorów,
- Zostaje zauważona wpływając na wizerunek miasta w regionie,
- Zyskuje inny wymiar społeczny, przez co wzbudza większe zainteresowanie mieszkańców,

Kino w Bibliotece.

To alternatywa dla widzów, którzy nie chcą, lub nie mogą korzystać z oferty dużych kin czy ograniczać się do samotnych domowych seansów przed telewizorem czy ekranem komputera. To projekt, w którym za niewielkie nakłady finansowe można stworzyć atrakcyjną ofertę kulturalną z dostępem od bogatej biblioteki filmów. Można połączyć dwie funkcje sali kinowej a także sali multimedialnej, w której można oglądać filmy w cyfrowej jakości, organizować konferencje, spotkania, pokazy slajdów itp. Jest to doskonała propozycja dla bibliotek, które chcą wzbogacić swoją ofertę kulturalną.

Odjazdowy bibliotekarz.

To ogólnopolska akcja aktywizująca czytelników, sympatyków biblioteki, miłośników rowerów. Ciekawą formułą, która zawsze się sprawdza jest gra miejska połączona z rajdem rowerowym. Podczas przejazdu rowerowego uczestnicy mogą odwiedzić ważne punkty dla miasta oraz miejsca powiązane tematycznie z książką. Na każdym przystanku uczestnicy mieli by do wykonania zadania, za które byłyby przyznawane punkty. Ostatecznym celem byłoby zebranie jak największej ilości punktów i zdobycie jak najwyższego miejsca w rankingu. Zwycięzcy otrzymują nagrody.

Festiwal Fantastyki i Zachodnich Sztuk Walki.

To propozycja, która miałaby na celu przybliżyć fascynującą kulturę Dalekiego Wschodu i wprowadzić widzów w klimat fantastyki Gwiezdných Wojen.

Komis podręczników szkolnych.

W związku z reformą oświaty do szkół średnich weszła nowa podstawa programowa a co za tym idzie pojawiły się nowe podręczniki do niej dostosowane. Po zakończeniu roku szkolnego zasadne było by zorganizowanie komisji podręczników używanych. Byłby to ukłon w stronę mieszkańców a także kolejne źródło dochodu dla biblioteki. Komisja może trwać od lipca do początku września.

Kiermasze taniej książki.

Każda biblioteka posiada książki pochodzące z darów, które już posiada w swoich zbiorach, dublety czy książki wycofane. To właśnie takie książki mogłyby być sprzedawane na kiermaszach taniej książki organizowanych cyklicznie w dogodnych lokalizacjach miasta. Kwoty pozyskane z tego przedsięwzięcia zasiliły by pulę środków przeznaczoną na cele statutowe MBP.

Inne formy działalności kulturalnej MBP:

1. Festyny.
2. Dyskusyjny Klub Książki dla dzieci i młodzieży.
3. Działalność muzyczno – literacka.
4. Spektakle teatralne w gwarze śląskiej.

5. Biesiada śląska.
6. Turnieje gier planszowych.
7. Noc Bibliotek.
8. Ogólnopolska Liga Czytelnicza.
9. Narodowe Czytanie.
10. Koncerty operetkowe.
11. Cykliczne spotkania z członkami Uniwersytetu Trzeciego Wieku.
12. Zajęcia z robotyki dla dzieci i młodzieży.
13. Turnieje szachowe.
14. Kabareton.

10. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Współpraca z organizacjami pozarządowymi przynosi instytucji kultury wymierne korzyści. Powodem, dla którego decydują się one na podjęcie współpracy jest fakt, że ułatwia to realizację ich zadań ustawowych. Oznacza to w praktyce, że realizowane wspólnie z organizacją pozarządową projekty stają się zazwyczaj częścią oferty programowej instytucji publicznej. Okazuje się więc, że współpraca z trzecim sektorem jest dla publicznych instytucji niezwykle korzystna. Organizacje pozarządowe mogą stać się dla nich źródłem różnych zasobów – od finansów poprzez wiedzę merytoryczną, siłę roboczą aż po gotowe produkty kulturalne. Jedną z najbardziej istotnych korzyści wynikających ze współpracy jest możliwość pozyskiwania dodatkowych środków finansowych (grantów, dotacji), o które nie mogą ubiegać się instytucje publiczne.

Od 2000 r. działa przy Bibliotece Stowarzyszenie Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Juliusza Ligionia w Świętochłowicach, które realnie wspiera działalność statutową oraz rozwój kultury w mieście. Jest organem doradczym i opiniotwórczym. Wszyscy jego członkowie oraz Zarząd Stowarzyszenia pracują na jego rzecz społecznie. Biblioteka zrealizowała wspólnie ze Stowarzyszeniem wiele ciekawych projektów.

11. Promocja oferty kulturalnej MBP

Pomimo, iż uczestnictwo osób w tradycyjnej ofercie kulturalnej spada (jak wskazują dane Głównego Urzędu Statystycznego, coraz mniej osób odwiedza biblioteki, teatry, galerie, opery), nie można powiedzieć, że zanika życie kulturalne; zmieniają się tylko jego formy. Internet i telewizja cyfrowa otwierają szerokie możliwości kreowania nowych form aktywności i ekspresji. Coraz częściej zacierają się tradycyjne podziały na kulturę wysoką i niską, twórców i odbiorców, kultury metropolii i małych miast.

Współczesne trendy animacji kultury ujmują całość działań marketingowych związanych z promocją, sponsoringiem i innymi formami tego rodzaju. We współczesnych projektach

kulturalnych, czy szerzej, projektach edukacyjno – kulturalnych nie można obejść się bez tego rodzaju działalności i ekonomicznego sposobu myślenia.

Istotne zatem są poszukiwania wciąż innowacyjnych rozwiązań w działaniu instytucji, a także związane z tym powoływanie nowych organizacji, szczególnie pozarządowych, jak stowarzyszenia czy fundacje.

Instytucja, aby pozyskać nabywców, musi przekazać społeczeństwu informacje o swojej ofercie. W związku z tym powinna komunikować się z rynkiem, z ewentualnymi użytkownikami i odbiorcami tej działalności. Zwiększenie liczby odbiorców to cel strategii promocji. Najważniejsze jest to, co możemy zaoferować, a następnie wiedza o tym, czego oczekują odbiorcy. Aby poznać opinię użytkowników o instytucji oraz zdefiniować ich potrzeby należy przeprowadzić badania marketingowe.

Obserwując tendencje w metodologii badań marketingowych należy przywrócić się analizie funkcjonowania bibliotek publicznych. Istotnym i zasadnym jest wprowadzenie badania satysfakcji użytkowników. Wskaźnik „satysfakcja użytkowników” został dodany do krajowej listy wskaźników w roku 2016. Jego celem, zdefiniowanym w normie PN-ISO 11620 „Informacja i dokumentacja – Wskaźniki funkcjonalności bibliotek”, jest zarówno ocena stopnia satysfakcji użytkowników z biblioteki jako całości jak też z jej poszczególnych usług, zasobów, form organizacji pracy. Wskaźnik może być wykorzystany do pomiaru opinii użytkowników na temat każdej publicznej usługi świadczonej przez bibliotekę.

Istotą promocji jest przekazanie informacji o ofercie instytucji. Reklama jest formą stosowaną pośrednio i kierowaną do użytkownika. Powinna być zwięzła, zrozumiała i przekonująca. Opracowując program działalności reklamowej trzeba dostosować ją do głównego celu. Zadania programu realizuje się etapami, osiągając coraz to nowe cele odcinkowe, np. w pierwszej kolejności badany jest rynek, później formułowana jest oferta, następnie jest realizacja i na końcu następuje jej promowanie. Wśród form reklamy w kulturze stosuje się ich nie mniej niż w innych sferach działalności, lecz do najpopularniejszych należą: reklama w dziennikach, tygodnikach, telewizji, reklama uliczna, oferty, list reklamowy, wystawy, katalogi, afisze, informatory, oferty, reklama na stronach www i w mediach społecznościowych.

Efektywność promocji Miejskiej Biblioteki Publicznej w znacznym stopniu poprawi dobrze wykonana strona internetowa instytucji.

Poprawność wykonania witryny internetowej (która w założeniu tworzona jest dla szerokiej rzeszy odbiorców) wyznacza jej popularność i częstość odwiedzin. Dlatego też każda tworzona witryna powinna skupić się na preferencjach potencjalnych odbiorców. Istotna jest przejrzystość witryny. Przy dużej konkurencji na rynku www ważne jest stworzenie witryny, która będzie odpowiadała oczekiwaniom użytkowników. Strona musi mieścić się w ustalonych standardach, bo w przeciwnym wypadku użytkownik nie będzie potrafił się po niej poruszać, musi posiadać prosty interfejs, a przy tym przyciągnąć użytkownika prostym rozwiązaniem. Użytkownicy poznają funkcjonalność witryny zanim jeszcze zaczną przeglądać jej zawartość.

Gwarancją sukcesu strony internetowej i spełnienia jej funkcji jest zadbanie o właściwe pozycjonowanie witryny w wyszukiwarkach internetowych. Pozycjonowanie stron (SEO – Search Engine Positioning) polega na tym, aby umieścić swoją stronę pośród pierwszych wyników wyświetlanych przez wyszukiwarki, dla najbardziej popularnych słów kluczowych związanych z tematyką witryny.

Ważną formą promocji MBP powinny być foldery i ulotki. Pomimo coraz większej powszechności Internetu, dla wielu ludzi ciągle namacalne dowody działalności firmy są najbardziej sugestywne. Dobrze wykonany folder czy ulotka pozwala utrwalić wrażenie i zamienić na realne korzyści. Potencjalni użytkownicy chętnie przyjmują materiały drukowane. Wciąż jeszcze wiele osób ceni taką formę kontaktu.

12. Komputeryzacja MBP w Świętochłowicach.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Ligonia w Świętochłowicach stale się rozwija i sięga po nowe rozwiązania. Komputeryzację procesów bibliotecznych rozpoczęto jeszcze w latach 90. Opracowywano komputerowo nowe nabytki biblioteki, dzięki wykorzystaniu programu SIB (System Informacji Bibliotecznej) oraz stopniowo komputeryzowano coraz starsze zbiory. Przełomem był rok 2002, gdy biblioteka zakupiła system biblioteczny SOWA, który posiadał moduły nie tylko do opracowania i gromadzenia zbiorów, ale również i do obsługi czytelników. Funkcjonalności systemu rozwijały się, a wraz z tym poszerzano zakres usług świadczonych w sposób nowoczesny i funkcjonalny. Obecnie biblioteka pracuje na kolejnej wersji systemu bibliotecznego SOWA Premium, który umożliwia:

- formalne i rzeczowe opracowanie zbiorów zgodnie z międzynarodowymi standardami,
- wspomaga zarządzanie fizyczne zbiorami – funkcje związane z gromadzeniem zbiorów, rozdział zasobów na poszczególne filie,
- umożliwia sprawne i szybkie wypożyczanie oraz obsługę czytelników,
- posiada rozbudowane funkcje związane z raportami i statystykami,
- katalog zbiorów OPAC (Open Public Access Catalog) dostępny w Internecie.

System SOWA Premium to nie tylko opracowanie zbiorów (książki, ebooki, audiobooki) zgodne z międzynarodowymi standardami, ale również szereg funkcjonalności przyjaznych dla użytkownika biblioteki.

Czytelnicy mają możliwość logowania się na swoje konto, monitorowania własnych wypożyczeń, przeglądania swoich danych. Przedłużania terminu zwrotu, rezerwację interesujących tytułów w każdej filii biblioteki w Świętochłowicach. System wysyła również do czytelników, którzy na to wyrazili zgodę, e-maile z powiadomieniem o zbliżającym się terminie zwrotu książek czy informacją o tym, że zarezerwowana przez nich pozycja jest już dostępna.

Katalog OPAC posiada szereg funkcji ułatwiających wyszukiwanie pozycji interesujących czytelnika – opisy książek zawierają zdjęcia okładek, są opatrzone streszczeniem książki i hasłami tematycznymi dotyczącymi treści, okresu historycznego, którego ona dotyczy, czy dziedziny nauki. Opracowanie zbiorów jest optymalizowane, aby jak najobszerniej scharakteryzować pozycję, pod kątem potencjalnych przeszukań katalogu przez użytkowników. Czytelnicy zaś mają możliwość dodawania swoich opinii o książkach i recenzji. Mogą również elektronicznie proponować nowe zakupy – wiadomości są przekazywane bezpośrednio w systemie.

Dodatkowo nowe zbiory umieszczane są w kolekcjach tematycznych, aby jak najlepiej wyeksponować nowe nabytki biblioteki. Każdy opis jest również opatrzony informacją o dostępności pozycji. Katalog pokazuje również informacje, np. o czasowym zamknięciu danej placówki, co może zaoszczędzić niepotrzebnej wizyty w zamkniętej danego dnia filii.

Katalog jest również zintegrowany ze zbiorami platform zbiorów elektronicznych, do których dostęp jest możliwy po uprzednim pobraniu w bibliotece przez czytelnika kodu dostępu.

Dodatkowo dla [bibliotek](#) użytkujących system Sowa Premium udostępniona została aplikacja Sowa MOBI. Aplikacja mobilna umożliwia czytelnikom korzystanie z katalogu biblioteki oraz ze swojego konta czytelnika biblioteki za pomocą urządzeń mobilnych. Aplikację można pobrać ze [sklepu internetowego Google Play](#) (dla systemu [Android](#)) oraz z [App Store](#) (dla systemu [iOS](#)).

MBP oferuje swoim czytelnikom dostęp do bazy Academica w dwóch filiach: Centrala, ul. Plebiscytowa 3 oraz Filia nr 1, ul. Chorzowska 37.

Biblioteka umożliwia czytelnikom darmowy dostęp do ebooków w serwisie Legimi, oferującym przede wszystkim bogaty wybór beletrystyki (kilkadziesiąt tysięcy tytułów). Oferta uzupełniana jest na bieżąco nowościami wydawniczymi. Dostęp do serwisu jest możliwy poprzez aplikację mobilną, w tym na wybranych czytnikach. Czytelnicy MBP mogą również bezpłatnie korzystać z dostępu do ponad 50 000 e-booków oraz audiobooków w serwisie Empik Go. Platforma oferuje także podcasty oraz produkcje oryginalne Empik Go.

13. Źródła finansowania Miejskiej Biblioteki Publicznej

Według art. 27 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, każda instytucja kultury gospodaruje samodzielnie przydzieloną lub nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową w ramach posiadanych środków, kierując się zasadą efektywnego wykorzystania. Przy czym zgodnie z art. 28 ust. 1 i 2 niniejszej ustawy każda instytucja kultury pokrywa koszty bieżącej działalności i zobowiązań z uzyskiwanych przychodów, którymi są :

1. Wpływy z prowadzonej działalności (najem lub dzierżawa składników majątkowych, windykacja, kiermasze książek, komis podręczników szkolnych).
2. Wpływy z dotacji podmiotowej organizatora.
3. Środki otrzymane od osób fizycznych lub osób prywatnych.

Z analizy bilansu instytucji oraz rachunku zysków i strat za lata ubiegłe wynika, że w strukturze kosztów MBP przeważają płace wraz z pochodnymi oraz związane z mediami i utrzymaniem obiektu.

Wielkość budżetu Biblioteki w 2023 r., ogółem **1.387.022,10 zł**.

Na w/w kwotę składają się następujące zrealizowane przychody :

- dotacja UM Świętochłowice	1.229.305,00 zł
- dotacja inwestycyjna	98.145,00 zł
- dotacja Biblioteki Narodowej na zakup nowości	12.000,00 zł
- przychody własne	47.572,10 zł

Koszty utrzymania, ogółem **175.571,24 zł** (wziąć pod uwagę jedynie: opał, gaz, energię elektryczną, energię cieplną, wodę, czynsze, wywóz nieczystości, usługi telekomunikacyjne,

internetowe, pocztowe, remonty bieżące np. malowanie, drobne naprawy, konserwacje, środki czystości, materiały biurowe).

Dochody własne, ogółem **47.572,10 zł** (uwzględnić m.in. kary pobierane od czytelników, wynajem pomieszczeń, usługi kserograficzne, kiermasze książek i podręczników, opłata za karty czytelnicze – legitymacje, darowizny pieniężne, usługi informacyjno-bibliograficzne, odsetki bankowe, inne dochody z działalności gospodarczej).

Darowizny rzeczowe - w **2023** roku Miejska Biblioteka Publiczna otrzymała darowizny rzeczowe o łącznej wartości **35.119,66 zł**, darowizny książkowe stanowiły wartość 26.568,54 zł, w formie papierowej 1574 vol. oraz zbiory specjalne (książki mówione) w ilości 50 szt., darowizna w postaci sprzętów to kwota 8.551,21 zł (laptopy, roboty edukacyjne, kamera).

Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

wysokość środków 12.000,00 zł tj. dofinansowanie zadania w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” 2.0” Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek Interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych.

13.1 Alternatywne źródła finansowania działalności.

1. Aktualne dotacje dla bibliotek.

Aktualne programy, do których biblioteki mogą zgłosić swój akces aby uzyskać dofinansowanie:

1. W ramach Inwestycji B1.1.4 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) „Wzmocnienie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej”. Równać szanse.
2. Wieloletni program Rządowy „Niepodległa”.
3. W ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027 (FEnIKS).
4. Wieloletni Program „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0”
5. Czytniki ebooków w Twojej bibliotece – wypożycz i czytaj bez ograniczeń, projekt MBO.
6. Program Spójnik.
7. Mała książka – wielki człowiek.

2. Programy i konkursy grantowe dla bibliotek.

Oprócz aplikowania do programów ogłoszonych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego czy programów unijnych biblioteki mogą starać się o dotacje dodatkowe, nawiązując partnerstwa, szukając sponsorów, sięgając po fundusze np. ze zbiorów publicznych, crowdfundingu (finansowanie projektów przez społeczność) lub innych form, na które mogą sobie pozwolić będąc w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa. Dobrym sposobem na pozyskanie dodatkowych środków są konkursy i programy grantowe z zewnętrznych źródeł. Prowadzą je charytatywne fundacje, firmy komercyjne oraz banki,

które wspierają realizację projektów społeczno – kulturalnych zgodnie z celami statutowymi. Są to m.in. takie instytucje jak :

1. Fundacja PGNiG im. Ignacego Łukasiewicza.
2. Fundacja Banku Pekao S.A.
3. Fundacja mBanku.
4. Fundacja BGK.
5. Fundacja PZU.
6. Kulczyk Foundation.
7. Fundacja Citi Handlowy.
8. Fundacja Tauron.
9. Fundacja Santander.
10. Fundacja Kronenberga.
11. Fundacja Totalizatora Sportowego Lotto.

14. Struktura organizacyjna instytucji kultury – Miejskiej Biblioteki Publicznej

Struktura organizacyjna jest podstawowym przedmiotem działań i zabiegów realizowanych w ramach funkcji organizowania. Struktura organizacyjna instytucji spełnia określone role, które są następujące :

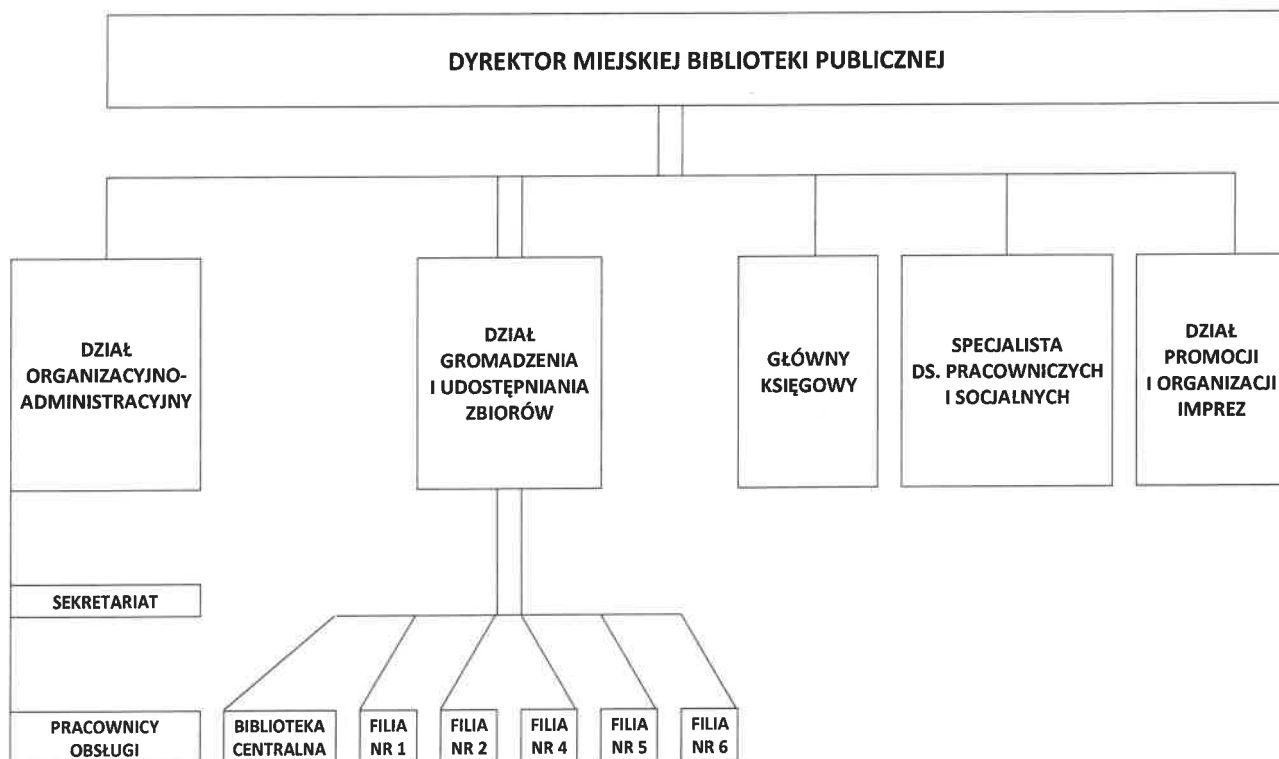
1. Struktura zapewnia racjonalny podział pracy w instytucji. Wyodrębnione podmioty organizacyjne (stanowiska, komórki) są tworzone po to, by we właściwym im zakresie przyczyniać się do powodzenia całej organizacji. W dobrze zaprojektowanej strukturze poszczególne zadania są przydzielone do realizacji przez kompetentne stanowiska lub komórki.
2. Struktura organizacyjna ogranicza dowolność działań wykonywanych przez części instytucji, porządkuje je oraz normalizuje, zapewnia pewien stopień stabilności jej funkcjonowania.
3. Struktura organizacyjna integruje odcinkowe działania wykonywane przez poszczególne podmioty organizacyjne, sprawia, że są one uzgodnione między sobą. Właściwie zaprojektowana struktura umożliwia harmonizowanie interesów częściowych i ogólnych. W najbardziej ogólnym ujęciu struktura organizacyjna jest narzędziem zarządzania instytucją. Celem sprawnego funkcjonowania instytucji kultury niezbędne jest stworzenie odpowiednich struktur organizacyjnych jednostki adekwatnych do realizowanych celów i zapewniających sprawne działanie Biblioteki na wszystkich płaszczyznach.

Cały system zarządzania instytucją powinien przebiegać zgodnie z **zasadami kontroli zarządczej**.

Zatrudnienie w Miejskiej Bibliotece Publicznej wynosi obecnie 18 osób.

Zarządzeniem Dyrektora MBP MBP nr 11/ 2020 z dn. 8 lipca 2020 r. nadano nowy **Regulamin Organizacyjny** obowiązujący w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. J. Ligonia w Świętochłowicach.

Poniżej schemat graficzny struktury organizacyjnej MBP.

Podsumowanie

Biblioteki publiczne, podobnie jak wiele innych instytucji kultury, stoją dziś w obliczu wielu poważnych wyzwań. Świat XXI wieku ulega ciągłym, dynamicznym zmianom, nie tylko społecznym czy kulturowym ale przede wszystkim technologicznym. Mówi się, że świat to globalna wioska. W tej wiosce swoje miejsce musi mieć też książka i biblioteka. Czytelnik staje się obecnie użytkownikiem a często także klientem. Chce dostępu do Internetu (najlepiej darmowego), katalogu on-line (także mobilnego), interesujących wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, kursów, szkoleń, spotkań, prelekcji a wszystko to ma się odbywać w przyjemnym otoczeniu. Coraz częściej mówi się o budowaniu społeczeństwa informacyjnego. Biblioteki powinny wieść prym w budowaniu tego społeczeństwa. Aby sprostać temu wyzwaniu biblioteki muszą szukać możliwości pozyskania zewnętrznych środków finansowania, które będą dopełnieniem dotacji podmiotowej przekazanej przez organizatora.

Biblioteka publiczna powinna funkcjonować w taki sposób, aby każdy mieszkaniec gminy miał pewność, że jest to instytucja niezbędna, której finansowanie jest zasadne. Ponieważ dostęp do biblioteki jest powszechny i bezpłatny istnieje możliwość udowodnienia, iż biblioteka jest instytucją niezbędną w środowisku lokalnym. Przy czym biblioteka powinna uwzględniać kierunki rozwoju gminy, potrzeby jej mieszkańców a także ściśle współpracować z innymi instytucjami miejskimi.

DYREKTOR
Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Świętochłowicach
Katarzyna Łazaj
Katarzyna Łazaj

